

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

2:a årg.

Den 21 April 1901

N:r 30

Återgiftande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Riksarkivarien *Claes Teodor Odhner* (med 1 porträtt o. 2 illustrationer). *Ett frieri*. För HVAR 8 DAG af *Karla Rönne*. *Ivar Hallström* † (med 3 porträtt). *Terrasseringen till Kärnan i Helsingborg* (med 1 illustration). *Den fångne Aguinaldo* (med 1 porträtt). *Europas yngste regerande furste* (med 2 illustrationer). *En svensk-fransk kinasoldat* (med 1 illustration). *"Regementets kalk"* (med 1 illustration). *Konung Oscars besök å Voxenkollen* (med 9 illustrationer). *Ett hundraårsminne* (med 1 porträtt). *"Korfmarknaden" i Paris* (med 2 illustrationer). *"Sjöbjörnar"*. Öfversättning för HVAR 8 DAG. *Veckans porträttgalleri* (med 15 porträtt).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1901.

Riksarkivarien CLAES TEODOR ODHNER.

RIKSARKIVARIEN CLAES TEODOR ODHNER.

Hvem har icke hört namnet «Odhners historia», ifall man också icke läst denna lärobok i Sveriges, Norges och Danmarks historia? Den är snart ett klassiskt arbete, och det lär väl ännu dröja länge, innan den blir ersatt af någon annan författares verk. Den är också i ovanligt hög grad redig och koncis, fastän den nog i vissa afseenden icke mera motsvarar en demokratisk tids kraf. Hvad som under de olika tiderna rört sig af stora andliga, kulturella sträfvanden talas icke mycket om, men desto mera om krig och vapendåd.

HVAR 8 DAGS läsare se i dag bilden af författaren till denna kända och välkända lärobok, nuvarande riksarkivarien *Claes Teodor Odhner*.

Född i Alingsås landsförsamling den 17 juni 1836, blef O. 1851 student i Uppsala och 1859 fil. kandidat. 1860 utgaf han en gradualafhandling, »Bidrag till svenska städernas och borgarståndets historia före 1633» och promoverades som primus till fil. d.r. Han blef s. å. docent i allmän historia i Uppsala, utnämndes 1865 till adjunkt vid Lunds universitet och efterträdde 1871 N. Tengberg som professor i historia. I december 1887 utnämndes professor Odhner, efter C. G. Malmström, till riksarkivarie.

O. har gjort djupgående historiska studier både i hemlandet och i utlandets arkiv, i Wien, München, Venedig, Moskva o. s. v. Han har utgifvit en stor mängd afhandlingar, behandlande mycket olika tidpunkter af fäderneslandets historia och alla vitnande om hans stora kunskaper, skarpsinne och samvetsgranhet. Hans krafter ha naturligtvis också tagits i anspråk för åtskilligt komitéarbete. Odhner har äfven suttit i riksdagen, i det att han 1893 invaldes i Andra kammaren som en af Stockholms stads representanter; han var en af ledarne för Nya centern. Omvald 1896, afsade han sig hösten 1897 mandatet på grund af sjuklighet.

Odhner är sedan 1885 ledamot af Svenska akademien samt af Vetenskapsakademien, till hvars präses han just i dagarne blifvit utsedd för detta arbetsår.

Hans verksamhet som riksarkivarie har förvisso varit af mycken betydelse. Grundlig arkivforskare, har han förstätt huru den bästa ordning skulle införas och vidmakthållas i samlingarna, och det viktiga arkivet har under Odhners tid gått på alla sätt framåt.

Det är, som bekant, borta vid Riddarhuskanalen i Stockholm, som riksarkivbyggnaden är belägen. Den förskrifver sig från 1890 års slut, då huset, hvars grundsten lades 1887, öfverlämnades till riksarkivet. Inflyttningen började våren 1891, och arkivet öppnades i sin nya lokal för allmänheten den 20 maj s. å.

Int endenten A. Nyström har uppgjort ritningarna. Den yttre formen har fått rätta sig efter byggnadens ändamål, som föreskref i flere gallerier delade höga våningar. I programmet stod äfven, att vid en eventuel utvidgning af lokalerna skulle å tomten bredvid, där riksgäldskontorets hus nu är, uppföras en byggnad af samma utseende som riksarkivets. Fasaden är i romansk stil med listverk, fönsterinfattningar och orneringar af cementgjutning samt väggytor af fogstruket tegel.

Lätom oss nu kasta en blick på de olika lokaler, som riksarkivet haft i tidernas längd!

Den första permanenta lokalen — hvilken erhöles på Gustaf II Adolfs tid — var ett par hvalf i k. slottet. Arkivet fick också då sin första arbetsordning. Ända till den stora slottsbranden

1697 förvarades riksarkivet i k. slottet. Då gick en del af de viktigaste handlingarna förlorad. De öfriga spriddes åt olika håll: till Rosenhaneska huset — numera generalstabens — på Riddarholmen, till Oxenstiernska vid Storkyrkobrinken, o. s. v. Först 1768 återfördes handlingarna åter i en gemensam lokal, på slottet, i ett par rum i nordvestra flygeln.

Det var f. d. landshöfdingen Hans Järta — han stod från 1837 under ett antal år i spetsen för arkivet — hvilken lyckades få en särskild, egen lokal för riksarkivet. Det flyttades nämligen 1846 till det för statens räkning köpta Ridderstolpeska huset vid Slottsbacken, nuvarande telegrafverket. Men det visade sig, att grunden här var för svag, så att man kunde frukta för en olycka, hvarför arkivet 1865 flyttades till kommerskollegiets hus, forna Stenbockska palatset, vid Birger Jarls torg på Riddarholmen. Arkivet hade fortfarande kvar ett par hvalf under nordvestra slottsflygeln.

Inom ett par årtionden var den nya lokalen för trång — och 1881 ingick riksarkivarien R. M. Bowallius till vederbörande med en framställning i frågan. Byggnadsfrågan blef emellertid invecklad med andra, Helgeandsholmens reglering och uppförandet af nytt riksdagshus och riksbankshus. 1884 skedde en omreglering af kronans och P. A. Norstedt & Söners tomter å Riddarholmen i sammanhang med en gatureglering, och då föll man på tanken att lösa arkivfrågan genom en tillbyggnad på den gamla tomten, som sträckte sig ned åt järnvägslinien utmed Riddarholmskanalen. Riksdagen gaf ett anslag. Det gamla huset, som på ömse sidor är sammanbyggt med det nya, användes nu som förvaringsrum, och arkivet har fortfarande ett hvalf i slottet.

Den nuvarande byggnaden är med afseende å utrymmet beräknad för omkring 50 år. Den har 30,000 sträckfots hyllor, hvartill komma 18,000 fot i det gamla huset samt slottshvalfvet. Hela hyllängden uppgår till omkring 1½ svensk mil.

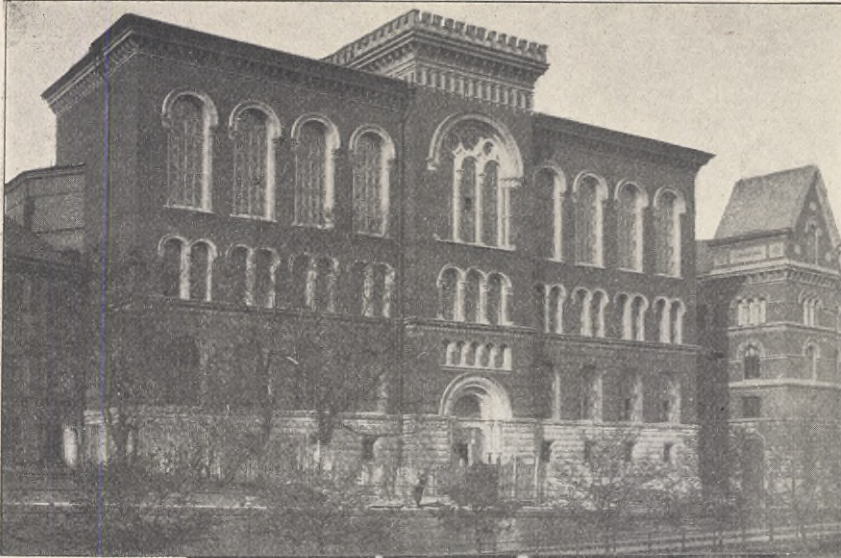
I jordvåningen finnas bostäder m. m. Första våningen har nio för arkivalier afsedda rum samt en bokbindareverkstad. Ämbetslokaler påträffas i andra våningen. Här äro fyra tjänsterum, ett expeditjonsrum samt en större oeh en mindre sal för forskare. Den öfversta våningen består af sex rum för arkivalier. De flesta förvaringsrummen äro genom järnbottnar afdelade i två eller tre gallerier (»belgiska magasins-systemet».)

Arkivet är, enligt 1877 års instruktion, ett fristående embetsverk, lydande under eklestastikdepartementet, och fördeladt på en administrativ och två historiska afdelningar. Arkivet är på vissa tider tillgängligt för besökande. Antalet besök i riksarkivet har under åren 1886—95 vexlat från cirka 4,300 till 6,700 årligen.

Riksarkivets ursprungliga uppgift har varit och är att mottaga och förvara handlingar af olika slag, statsrökunder, koncept, registratur, protokoll m. m., som lemnas dit af regeringen eller hvad nu kallas K. M:ts kansli. De olika departementen, justitierevisionen och justitiekanslersemetet lemna sålunda årligen en mängd handlingar. I riksarkivet påträffas t. ex. registraturserierna alltifrån Gustaf Vasas regering, koncept allt sedan midten af 1500-talet, protokoll i riksrådet, senaten, konsejen, allm. beredningen, statsrådet oeh högsta domstolen, ända från 1620-talet, o. s. v.

Foto. Lindahl.

RIKSARKIVETS
BYGGNAD, Å
RIDDAR-
HOLMEN.

✧

RIKSARKIVETS,
STORA FORSK-
NINGSSAL.

Den person som
står framför dör-
ren midt i salen
är riksarkivarien.

HVARS DAG.
Foto. Thorneijf, Stockholm.

forskning. Med arkivet har på grund här af åtskilligt, som ej har direkt samband med arkivets ursprungliga uppgift, införlivats. Riksarkivets samlingar gå härigenom tillbaka ända till 1100-talet. På senare tiden har det äfven förvärfvat enskilda historiska samlingar eller arkiv, Oxenstiernska ar-

Vidare finnas här grundlagar och andra statsurkunder, konungaförsäkningar, riksdagsbeslut o. d. i original. Hvarje års riksdagsbeslut öfverlemnas dit, undertecknad. Upplösta embetsverks arkiv, komitéers handlingar o. d. lemnas äfven hit. Arkivet har dessutom från andra embetsverk mottagit delar af dessas arkiv — t. ex. från Svea hofrätt, kammarkollegium m. fl. — för hvilka dessa icke haft plats.

Riksarkivet är, som man kan förstå, på grund af en del handlingars höga ålder, äfven en historisk institution, som skall ordna och förvara handskriftsamlingarna, så att de äro åtkomliga för historisk

arkivet från Tidön, Bielkeska från Tureholm, o. s. v. Arkivet har också trädt i utbyte med andra statens institutioner, där handskriften förvaras, och med privatpersoner. Slutligen ha enskilda personer eller offentliga myndigheter, utom de först nämnda embetsverken, i riksarkivet deponerat handskriftsamlingar. Den största depositionen är Skoklosterarkivet, som grefve Nils Brahe år 1892 på detta sätt öfverlämnade. Härigenom bli viktiga historiska handlingar lättare tillgängliga för forskningen, och handlingarne bevaras bättre. Särskildt äro de i större säkerhet för eldfara, då i riksarkivets hus naturligtvis alla skyddsåtgärder mot elden vidtagits

ETT FRIERI.

Skildring från Skåne. För HVAR 8 DAG af *Karla Rönne*.

Klockan var knappt mera än fem, men det började redan skymma smått; man var icke hunnen så långt fram i Mars.

Inne i stugan låg Lave Ohlsson på kakelugnsbänken med skinnmössan framskjuten i pannan och de breda fotsulorna i hvita, afvig och rätt stickade ullstrumpor så nära spisel, som det var honom möjligt utan att sveda dem.

Vid spiselstod stod mor Stina och sysslade med kvällsmaten. Hon var liten och mager med hvassa, bruna ögon och tunna läppar. En svart yllschallett täckte det slätkammade håret.

Borta vid fönstret åt trädgårdssidan till satt dottern och spann; rockens enförmiga surr värkade nästan söfvande. Hon var lik sin far — Elina — ljuslagd och med ett par goda blå ögon i det friska öppna anletet.

Det hördes ett svagt buller i förstugan. Någon snubblade öfver träskorna därute, en hand skramlade med nyckeln, så gick dörren upp.

Den inträdande kunde vara vid pass en 30 år, bredaxlad och satt, klädd i hemväfda kläder. Under den uppknäppta rocken såg man en skinande blank skintröja.

»God kväll härinne.»

Den nykomne gick framåt stugugolfvet, helsade och tog i hand.

»Jaså du är ute och går i kväll, Nils.» Lave Ohlsson reste på sig.

»Jag hade ett ärende till handelsboden och gick så inom.»

»Stig fram och sitt.» Värden gjorde ett slags gest åt långbänken vid fönsterväggen.

Där framme i dagsljuset kunde man tydligt se den främmandes ansigte. Det var brynt och väderbitet, håret mörkt. Dragen voro grofva, men visst icke fränstötande. Öfver hela personen låg en prägel af seg kraft. Kinden uppe under det vänstra ögat var något insjunken och såg man nogare efter, märkte man, att endast det högra ögat ägde lif och rörelse. Det venstra var stelt och uttryckslost, af emalj.

»Hur går det med förtjänsterna», började värden belevadt. »Det är visst flera häromkring, som ärna sig till att bygga i år.»

»Nils Sjunnesson på tian skall bygga nytt kostall och på Gustafsborg skall där nya tak på uthusen. Och så är där ett par byggen till, som jag redan halft om halft fått löfte om.»

»Truls Hansson i Härninge skall ju bygga om sin stugulänga.»

Lave Ohlsson drog upp näfverdosan, tog sig en försvarlig pris och bjöd sedan sin gäst.

»Jag har lämnat in kostnadsförslag där med», sade denne och förde prisen till näsan.

»Du får inte så litet att göra i sommar. Och så ditt eget nya hus.»

»Där fattas bara det invändiga och så verandan.»

»Jaså, du skall ha *veranda* också», ljöd det litet missundersamt borta från spiseln. »Då spekulerar du väl på att gifta dig med?»

»Har en bara buren, kan en väl få fågel med.»

Nils kastade en blick af hemligt förstånd bortåt spinnrocken till. Han tog mössan från bordet, tummade den hit och dit, och så kom det.

»Se, det är liksom just i detta ärende jag är kommen hit.»

Ater en blick åt samma håll, liksom för att få hjälp där. Men Elina hade just ställt undan rocken och slunkit ut genom köksdörren.

»Hm, jaså.» — Det kom något tvärt.

»Se'n jag blef min egen har jag mästadels haft bra förtjänster och lagt summa till summa. Jag är inte så barskrapad heller!»

Friaren reste sig med värdighet, knäppte upp skintröjan och framtog ur bröstfickan en sparbanksbok.

»Här kan Lave Ohlsson själf se hur affärerna stå.»

Han satte sig ned igen och bjöd till att se likgiltig ut, medan värden granskade förmögenheten.

Mor Stina tog upp de stekta fläskbitarne från pannjärnet, »soppade» itu potatisen i det fräsande fläskflottet. Så gjorde hon sig ärende bort till bordet.

Hon lade fram den stora grofbröds-kakan, tog upp knifvar och hornskedar från bordlådan och satte till sist fram ett lerfat med mjölk.

Allt medan hon stökade med dukningen kastade hon nyfikna blickar i boken öfver mannens axel.

»Det var minsann inte småsmulor du samlat ihop på dessa år.»

Lave Ohlsson var kommen till sista insättningen och läste slutsumman.

»Jag har haft godt om arbete nästan för jämt, och när en så är sparsam och ordentlig och tar vara på förtjänsten.»

Rösten skulle låta likgiltig, men det låg en god del stolthet i den, då han tillade:

»Sämre svärson kunde Lave Ohlsson få, skam att säga det själf.»

»Bror Görans August har visst också sina tankar åt det hållet. Det är meningen han ska' ta emot stället till framtiden nästa år.» Orden kommo från mor Stina, som återvändt till sin spis. »Och så är ju Elina »gård-dotter» och du — mor dröjde och vägde liksom litet på orden — »och så har du ju bara ett öga.»

»Och hvems skull är det, om icke er egen sons! Och så vill hans egen mor komma fram med det!»

Rösten lät dof och liksom skalf af vrede. Man märkte att äfven under denna lugna, säfliga yta kunde det stundom glöda och brusas.

»Det skulle förstås vara roligt att se Ola ryktares förskräckelse, när det brakade till ute på gödselstaden, när gubben kom körande med sin rullebör. Men det kunde bli farligt nog att själf knacka på knallhattarna och så fick han gropare-Peters oförstående påg till det. Det var ju inte så noga med ögonen på en sådan där fattiglapp!» Rösten nästan stockade sig och han höll upp för att tvinga rörelsen tillbaka.

Det glimrade till i mor Stinas små hvassa ögon.

»Inte kunde *vi* rå för'et. Vi gjorde hvad vi kunde för dig, betalte för hela tiden du låg på lasarettet och köpte »glasögat» också. Ingen kan komma och skylla oss för att ha varit omänskliga», föll hon in med skärpa i tonen, och katten, som låg och drog sig under spiseln, fick en bastant spark af lädertoffeln.

»Glasöga! I tror ett sådant kan ersätta ett riktigt!» Orden kommo häftigt och fulla af bitterhet.

»Se så, Nils, du känner ju mor. Hon menar inte så illa, som det låter», lugnade Lave Ohlsson.

»En ska' tänka lite på hvad en säger.» Nils röst lät stadigare och lugnare än nyss. Han tog sparbanksboken och stoppade den på sig igen.

»Nå hvad svar ger Lave Ohlsson mig», tillade han, fullständigt ignorerande mor Stina.

Far reste sig, gick bort till spiseln och började hviska med hustrun. Synbarligen var han själf för saken och försökte öfvertala henne att samtycka.

»Vi få väl höra hvad Elina själf säger», menade han till sist.

»Vi äro öfverens för längese'n.»

»Nå, så tag henne då i Guds namn!» Lave Ohlsson gick bort och räckte Nils handen.

»Tack för detta!» Nils slog till ett kraftigt handslag. »Lave Ohlsson skall inte behöfva ångra sig», tillade han varmt.

»Stanna nu och tag en bit mat. Du får hålla till godo som det är, vi få ställa till ett riktigt fästegille se'n. Tag fram brännvinsflaskan ur skänken, Elina! Stig nu fram och slå dig ner, Nils.»

»Nu måtte det väl åtminstone vara nog för ögat, när du får vår enda dotter till kvinna», muttrade mor Stina och satte fram pannjärnet med potatisen på bordet.

Men ingen hörde på henne.

IVAR HALLSTRÖM. †

Den kände tonsättaren-veteranen Ivar Hallström är borta, efter ett långt lif entusiastiskt egadt musikens sköna konst. Dödsbudet kom icke oväntadt, enär 75-åringen sedan någon tid varit illa sjuk.

Hallströms främsta lifsgärning är väl skapandet af den svenska nationaloperan. »Hertig Magnus och sjöjungfrun» (1867) är sålunda den första verkliga opera med svenskt ämne och svensk musikaliskt grundkynne. Den förnämsta af H:s operaverk är »Den bergtagna» (1874). Liksom alla hans tonskapelser utmärkte sig denna för klar och lättfattlig form — det är just denna klarhet, i förening med det nordiska ämnets lyckliga behandling, som gjort »Den bergtagna» till en gärna hörd opera. Af Hallströms öfriga större arbeten märkas »Vikingarne» (1877), »Neaga» (1885), »Per Svinaherde» (1887), »Granadas dotter» (1892), »Liten Karin» (prisbelönt 1897). Från yngre år minnes man de nätta »Mjölmarvargen» och »Den förtrollade katten». Hallströms senaste opera var »Hin Ondes snaror», hvilken som bekant i föl uppfördes i Stockholm och Göteborg.

Främst bland Hallströms verk står kantaten »Blommornas undran», till text af Oscar Fredrik. I dennas graciösa musik har H. gifvit det bästa af sin konst. Hallströms melodiosa romanser och visor ha varit sjungna och skola säkerligen ännu länge så bli, åtminstone i familjkretsarne. Många af hans sånger till täxter af Gellerstedt, Snoilsky m. fl. tillhöra det bästa af den svenska romansdiktningen.

H. var ock mycket verksam som sånglärare, och en följd af år instruktör vid k. operan. Flere framstående sångförmågor ha prof. H. att tacka för mycket, bl. a. Ödmann, Lemon, Bergström, fru Lemon (f. Nilsson). Han fästade sig vid sina konstadepter med faderlig vänskap, hvarom många vackra drag berättas. Hallströms sista verk var »Valse Mélancolique», komponerad under hans senaste sjukdom samt en äfven på sjukbädden skriven »Sång till min sjuksköterska».

Personligen efterlämnar den hädangångne minnet af en högst sympatisk och vänsäll man. Under sina studentår i Upsala umgängesvän med prins Gustaf står nu ock i den sörjande vänkretsen

konung Oscar,
i hvilkenstjänst
Hallström
många år varit
fäst som biblio-
tekarie.

*

Vi meddela
i detta sam-
manhang por-
trätt af en af
professor Hall-
ströms bästa
yngre elever,
den populäre

Foto. Jonsson, Göteborg.

DET SENASTE PORTRÄTTET AF IVAR HALLSTRÖM.

sångaren *Oscar Bergström*. Född i Stockholm den 18 juli 1874, blef B. år 1891 elev af professor Hallström. Han debuterade å operan i Stockholm 1890. Bland de af honom utförda partierna märkas Lothario i »Mignon», Vulkanus i »Philemon och Baucis», Hans i »Per Svinaherde». Nu mera tillhör hr Bergström, som bekant, direktör Ranfts operettafdelning och har med

stor framgång
utfört flere par-
tier i den glada
genren, som
han tolkar med
mycken hu-
mor. Hans röst
är en bas af
ypperlig be-
skaffenhets.

Bland hr Berg-
ströms senaste
bäst lyckade
uppgifter mär-
kes hans Gas-
pard i »Cor-
nevilles kloc-
kor».

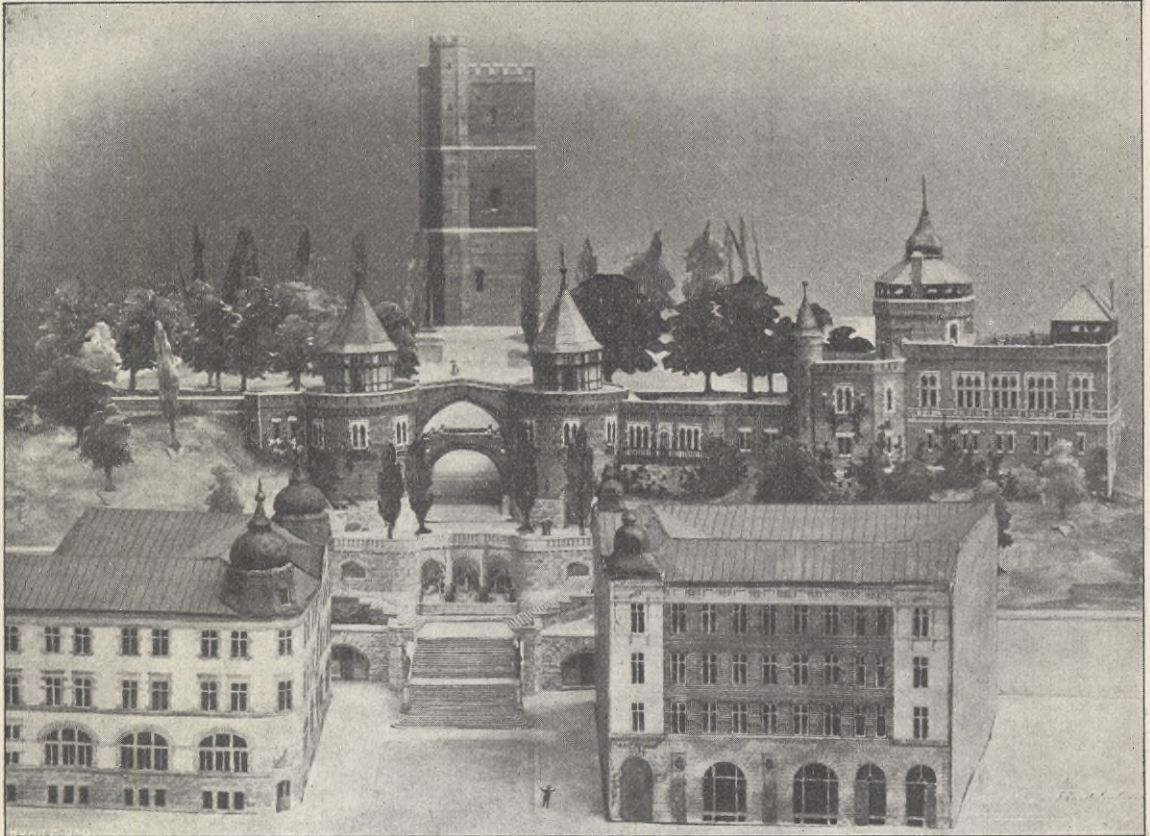
ETT UNGDOMSPORTRÄTT AF IVAR
HALLSTRÖM.

DEN POPULÄRE OPERASÅNGAREN
OSCAR BERGSTRÖM,
en af Hallströms bästa elever.

TERRASSEKINGEN TILL KÄRNAN I HELSINGBORG.

En af de storstadsplaner, hvarmed det företagsamma Helsingborg för närvarande ungas, är som bekant att anlägga en bekväm och storartad uppgång från den nere vid stranden belägna staden till det gamla historiska fästningstornet Kärnan på höjden strax öster därom. Meningen med denna anordning är dels att underlätta stadens behof af utvidgning österut, dels att få en monumental anläggning med Kärnan som hufvudpunkt, hvarigenom staden skulle erhålla ännu en sevärdhet af rang och af — gagn (nämligen ur turi-tsynpunkt).

För omkring tre år sedan beslöto stadens fullmäktige att utlysa en pristäflan för förslag till en terrassering från Stortorget upp till Kärnan. Bland de många täflande erhöil arkitekten Gustaf Améen i Stockholm första priset. Först förliden höst blef dock planen i sina hufvuddrag fastställd i öfverens-

stämmelse med en af arkitekt Améen utförd modell. Såsom af ofvanstående bild synes har hr Améen på ett öfverraskande sätt gått i land med sin uppgift genom användande af en modererad götisk byggnadsstil, som verkningsfullt förenar de olika byggnadernas karakter till ett harmoniskt helt.

Kostnaden för terrasseringen beräknas till 150,000 kr., hvåri dock ej äro inberäknade de vid sidan upppe på krönet belägna restaurationsbyggnaderna jämte några mindre anordningar och utsmyckningar, såsom vattenfontäner m. m.

De förberedande schaktningsarbetena hafva redan en längre tid pågått. Emellertid torde det dröja åtskilliga år innan det stort anlagda verket, som tvifvelsutän blir en prydnad för staden, i sin helhet är fullbordadt.

DEN FÅNGNE AGUINALDO.

Efter att länge ha lekt kurragömma med yankees, liksom De Wet med engelsmännen, har nu insurgentanförfaren på Filippinerna blifvit tillfångatagen. Den tappra och förslagne frihetshjälten måste ju till slut, hur »smart» han än visat sig vara, duka under för ett amerikanskt knep! Och därmed knep man Aguinaldo, som länge varit

i knipa, med det knips'ugaste påhitt man kunde hitta på — det hittade på att vara det rätta. Ett bref från en annan filippinosgeneral, som förut tillfångatagits, förfalskades med uppgift att denne skulle med en styrka möta Aguinaldo. Aguinaldo kom, såg och — var fången. Härmed hoppas amerikanarne ha nått början till slutet på Filippinska kriget, denna Cubasvit af rent influensaartad karaktär. Aguinaldo kan ju alltid trösta sig med, att om han är fången så är det hos amerikanarne, där det inte är svårt att taga sig friheten — vare sig den ena eller den andra!

EUROPAS YNGSTE REGERANDE FURSTE.

SLOTTET I SCHWERIN
där storhertig Friedrich Franz' tillträdande af regeringen högtidligen firades.

Ehuru ett af den modärna historiens minsta monarkier har Mecklenburg-Schwerin på senaste tiden fäst uppmärksamheten på sig. Prins Heinrich gifte sig, som man minnes, för ej länge sedan med drottning Wilhelmina af Holland, den 9 april tillträdde storhertig Friedrich Franz regeringen och en yngre syster nämnes som tillkommande gemål åt arfstorfursten Mikael af Ryssland.

Friedrich Franz IV, storhertig af Mecklenburg-Schwerin, är endast nitton år gammal, men han har förmanen äga erfarna ministrar, hvarför också landet kan skatta sig lyckligt öfver den bästa regering.

EN SVENSK-FRANSK KINASOLDAT.

En af HVAR 8 DAGS många läsare har till oss insändt följande grupp af franska och amerikanska soldater, tillhörande de i Kina förlagda trupperna. Fotografien, som är tagen i Peking, får sitt särskilda intresse däraf att den rikt medaljprydda personen därå är en svenskfödd man, hr Sander Mally från Göteborg.

Monsieur Mally, som ingick i franska armén som frivillig i främlingslegionen i Algier, är sous-officier i franska infanterimarinern. Trots sin ungdom har den tappra svensken hunnit utmärka sig flere gånger, såsom man ju ock förstår af medaljernas mångfald! Han erhöi dessa för tapperhet i Tonkin, Dahomey och på Madagascar jämte handskrifvelser från resp. krigsministrar, däribland Freycinet.

Den medaljprydda mannen är hr S. Mally från Göteborg, numera i fransk tjänst.

REGEMENTETS KALK.

»REGEMENTETS KALK», af frih. Gustaf Cederström.

Under den nu pågående Svenska Konstnärernas Förenings utställning i Stockholm har den här afbildade taflan ådragit sig en välberättigad uppmärksamhet. Den är utförd af vår framstående historiemålare, professorn friherre *Gustaf Cederström* och utgör ett nytt prof på hans allvarliga och gedigna konst, hvilken med förkärlek sedan slutet af 1870-talet valt ämnen från den storslagna och dådrika karolinska tiden.

Vi vilja erinra om sådana förträffliga taflor som *Karl XII:s likfärd*, *Värfningen*, *Karl XII och Mazeпа*, *Likvakan i Tistedalen*, *Magnus Stenbock i Malmö*, hvilka alla äro särskilt ägnade att anslå fosterländska och varma känslor hos åskådaren.

Regementets kalk är åter en sådan bild från vår storhetstids sista dagar. Vi igenkänna en grupp af dessa världsberömda krigare i elghudskyller, och kragstöflar med den långa pampen eller huggvärjan.

Från seger till seger hafva de hunnit de ryska stepperna, där tolfte Karls hjältehar skulle duka under.

Med den höga himmelen till tempelhalv, med ett par pukor till altarbord, utdelar den gamle fältpredikanten nattvarden åt desse krigare, hvilka i andaktsfull bön vända sig till den Högste för att hämta krafter till nya mödor. Modet svek dem aldrig och i striden för konung och fädernesland fruktade de endast sin Gud.

Liksom professor Cederströms öfriga taflor utmärker sig äfven denna för en träffande tidsstämning och den största noggrannhet vid återgifvandet af dräkter, vapen o. d., egenskaper, hvilka äro oskiljaktiga från det sanna historiemåleriet.

Önskvärdt vore att denna duk såsom flertalet af konstnärens arbeten hamnade i något offentligt galleri.

KONUNG OSCARS BESÖK Å VOXENKOLLEN.

Fotografier för HVAR 8 DAG af N. Skarpmoen, Kristiania.

VOXENKOLLENS SANATORIUM.

Holmenkollens och Voxenkollens sanatorier vid Kristiania åtnjuta ett anseende som når vida utom Skandinavien gränser. De båda platserna alldeles i den norska hufvudstadens närhet utgöra också dennas starkaste dragningskraft för en mängd främlingar, hvilka i dessa härliga omgifningar söka rekreation och hälsa. Det naturfriska lifvet och den rena stärkande luften äro härvidlag de tvänne viktigaste faktorerna.

Som våra läsare veta, har konung Oscar just under sin senaste vistelse i Kristiania tillbragt påskdagarna vid Voxenkollens sanatorium, från hvilket vi i dag af denna anledning återgifva en hel del mycket lyckade bilder. Det är naturligtvis icke första gången de kungliga gästade den bekanta kurorten — prins Eugen uppehöll sig, som bekant, där i somras.

Voxenkollen är beläget omkring 10 km från Kristiania. En bred, präktig chaussée för dit ut från hufvudstaden, men snabbast kommer man dit via Holmenkolbanan. Anblicken af Voxenkollen är anslående. Det ligger härligt på en höjd

af 500 meter öfver hafvet, omkransadt af milsvida barrskogar. Midt i denna skogsplatå reser sig det mäktiga byggnadskomplexet, som ger hela höjden ljus och färg. Redan på afstånd måste man beundra denna stilenliga byggnad, från hvilken man

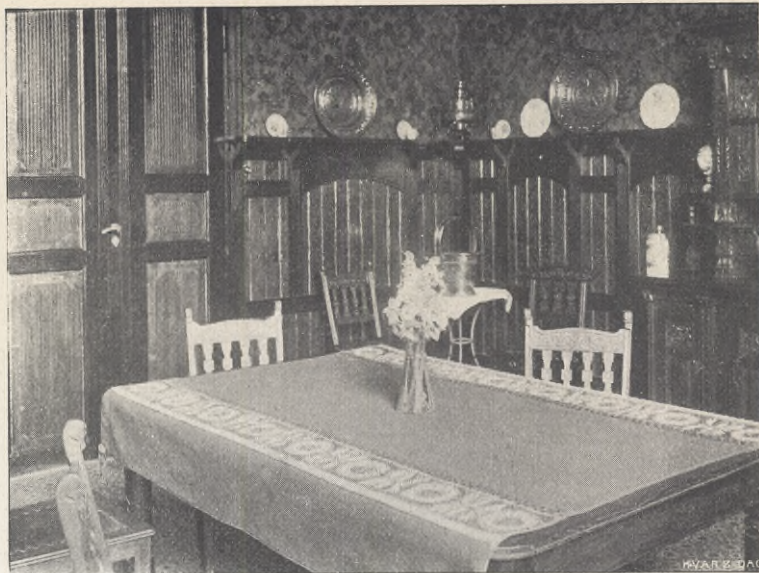
H. M:t KONUNGEN ANTRÄDANDE EN UTFÄRD behagar gifva HVAR 8 DAGS fotograf tillfälle taga en ögonblicksbild. Vid konungens sida norske hofmarskalken Frölich.

öfver Kristianiafjorden har en utsikt, som torde vara något det vackraste stycke Norge, som kan bjudas utländerne. Sanatoriet har också under den tid det existerat med största erkännande omtalats i den utländska prässen som ett mönstersanatorium.

* * *

Konung Oscar bodde under sin vistelse här i det s. k. Soria Moria-slottet, andra våningen, som uteslutande är reserverad för högt stående gäster. Prins Eugen bodde äfven där i somras. Från alla tre rummen har man den mest storartade

VOXENKOLLEN: Konungens matsal.

VOXENKOLLEN: Salongen, där h. m:t hälst uppehöll sig. utsikt. Söderut kan man se ända ned till Moss.

Från förrummet, där kabinettskammarherren bodde, kommer man in i den lilla praktfulla i empirestil möblerade salongen, hvars väggar prydas af vackra kopparstick af framstående franska mästare. Hela rummet är delikat och stilfullt utstyrdt. När solen lyser in öfver denna lätta elegans gör salongen ett högst tilltalande intryck. H. m:t hade också under nästan hela sitt besök glädjen få njuta af ett riktigt kungsväder. Sofrummet är äfven ljus och glädt, hållet i guld och hvitt och möbleradt efter gammalt mönster i Ludvig XVI:s stil.

Sina måltider intog konungen i ett särskildt matrum i första våningen. Det är ett mycket treffligt rum i norsk stil. Väggarne äro tapetserade med franskt gyllenläder och i ena hörnet finnes en kammarorgel — konungen spelar, som bekant, gärna på detta instrument.

* * *

Konung Oscar var icke sen att under de dagar han uppehöll sig här uttala sin stora tillfredsställelse med det vackra sanatoriet. Det storartade sceneri som utbredde sig för ögat från konungens altan väckte hvarje dag h. m:ts lifliga beun-

VOXENKOLLENS FÖRHALL: Dr Holm (med käppen). Vis-a-vis honom ingenjör Djurson.

dran. Konungens helsa var också den bästa och med sitt goda lynne och rättframma älskvardhet intog han all gästernas hjärtan. Denna påsk kvarlämnade säkerligen hos dessa ett det angenämaste minne. Och sanatoriet kan glädja sig åt att h. m:t, när han vid afskedet tackade för den hyllning som ägnades honom, uttalade sin bestämda af-sigt att återkomma så fort till-fälle gäfves.

* * *

Samtidigt med konung Oscar sågos på Voxenkollen en mängd celebra gäster, bl. a. excellens Lagerheim, med hvilken konungen hade konferenser, underståhållaren von der Lancken, general Thaulow, kapten Åke Nordenfelt, professor Bornsdorf från Helsingfors, den engelske legationssekreteraren i Stockholm Bax Ironside.

* * *

Sanatoriets läkare d:r I. C. Holm har tillvunnit sig alla gästernas sympatier och tacksamhet för sitt älskvärda väsen och andra vackra egenskaper, som äro så nödvändiga för en person i hans maktpå-liggande ställning. Ty det är icke lätt att bland

VOXENKOLLEN: Stora matsalen.

så många konvalescenter och andra — mestadels nervlidande — patienter vara alla till lags! Men dr Holm har i det afseendet lyckats finna rätta metoden, hvartill man må gratulera både honom och sanatoriet och — naturligtvis gästerna!

Såväl vinter som sommar är sanatoriet så talrikt besökt, att det stora komplexets alla hundra rum ej så sällan äro upptagna. Det ofvan omtalade sagonamnet »Soria-Moria slott» har sanatoriet fått redan på grund af sitt romantiskt sköna läge.

SANATORIETS LÄKARE
Dr HOLM
samt sanitetsgeneral Thaulow

ETT HUNDRAÅRSMINNE.

Den 29^e sistlidne mars var det 100 år, sedan i ett ringa hem i Stämmemad, Kinna socken, Marks härad i Västergötland, föddes den man, som blef grundläggare af traktens storartade textilindustri, nämligen *Sven Eriksson på Rydboholm*.

Reproduktion efter litografi af en taffa af Saloman.

SVEN ERIKSSON.

HOFMARSKALKEN RUSTAD SOM FOTOGRAF.

Gossen gjorde sin uppfostran så godt som på egen hand. Han lär ha fått blott 14 dagars undervisning i räkning och skrifning. Vid 17 års ålder började han egen liten affär, som han skötte morgnar och aftnar. Den återstående delen af dagen måste han nämligen arbeta åt sin styffader.

Tjugofyra år gammal gifte Sven sig och inköpte Kinna Rättaregården. I början af 1830-talet arbetade för hans räkning 1,000 å 1,500 handväfstolar i bygden. Och 1835 anlade han vid Rydboholm Sveriges första mekaniska bomullsväfveri, som blef upphofvet till de nu så stora Rydboholmsverken.

Sedan han 1843 i Manchester studerat tillverkningen af mollskinn, uppförde han ett nytt väfveri för tillverkning af denna nyttiga bomullsväfnad, hvilket efter en eldsvåda 1847 förflyttades och utvidgades till Svaneholms väfveri. Samtidigt bildade han aktiebolaget Rydals spinneri och inrättade ett bomullstryckeri å Rydboholm. Sedermera förflyttades verksamheten vid Svaneholm till Viskafors, där storartad vattenkraft stod till buds.

Han afled den 25 maj 1866 och var då en rik och ärad man.

»KORFMARKNADEN» I PARIS.

Korrespondens till HVAR 8 DAG. Med fotografier tagna för tidningen af G. Delton, Paris.

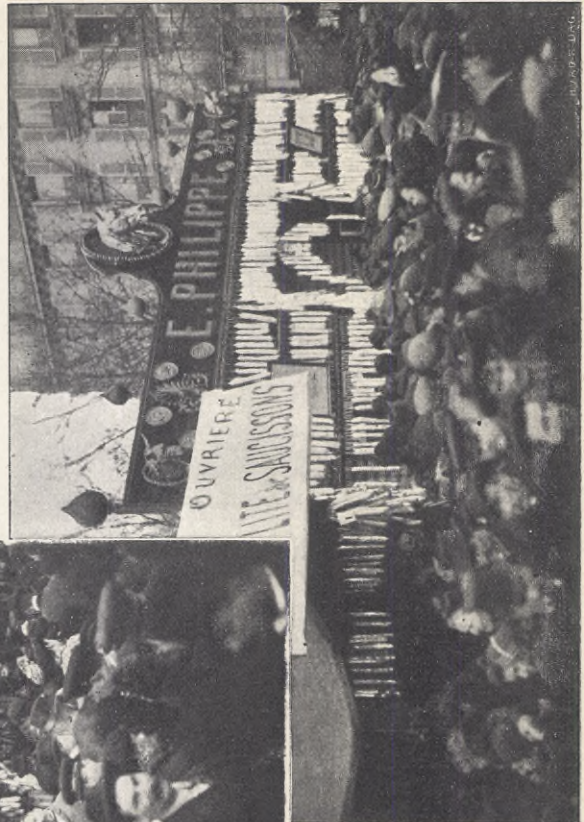
Äfven i Paris finns det gamla vördnadsvärda sedvänjor, som tiden och de förändrade förhållandena icke rå på. En sådan gammal parisisk tradition vill, att det en gång om året, i april, skall hållas en korfmarknad. Ursprunget till denna tradition vet ingen, lika litet som anledningen till, att just korfmarknaden bibehållits, då öfriga marknader, vid hvilka lifsmedel utbjödos, i slutet på 1700-talet förbjödos i Paris. Men faktum är, att traditionen ännu existerar och att den respekteras.

Marknaden hölls förr på platsen rundt om Notre Damekyrkan, emedan presterskapet den tiden hade rätt till tionde af allt svinkött, som försåldes i Paris. De öfriga fäderna i domkapitlet öfvervakade personligen, att de bästa korfvarne och fläsksidorna kommo kapitlet till godo.

Numera hålles korfmarknaden på boulevard Richard Lenoir, omedelbart invid Bastiljplatsen. I år öppnades den 1 april och pågick till Långfredagen. Å ömse sidor om den trädplanterade allé, som upptar midten på boulevarden, sträckte sig ändlösa rader af stånd, med brokiga, målade skyltar eller simpla pappersplakat, hvilka angäfvö, från hvilken trakt eller provins varorna kommo. Auvergne, Franche-Comté, Elsass, Milano och Wien rivalisera i fråga om rökt eller saltadt fläsk och korf. Strassburg, Tours och Mans excellera i pastejer och s. k. rillettes, i små eleganta burkar. Ett särskildt slag af korf, andouilles eller andouillettes, kommer hufvudsakligen från Loiretrakterna. Mellan stånden är det en trängsel och ett väsen i den myllrande människomassan, mest bestående af småfolk,

borgare och arbetare från de stora arbetarkvarteren i närheten, Belleville och Saint-Antoine.

Våra båda bilder ge bättre än hvarje beskrifning en föreställning om denna allenastående kvarleva af forna tiders marknadslif midt upp i det moderna Paris.

FRÅN »KORFMARKNADEN» I PARIS.

Nürnberg firade nyligen ett 500-årigt »Korfmärke» hvarom vi meddelade en korrespondens i nr 27 o. s. ganska eget är ju att i Paris, där alla andra marknader äro förbjudna, korfmarknaden dock, tillfölje sin uråldriga tradition fortfarande är tillåten och bland befolkningen ofantligt populär.

» SJÖBJÖRNAR. »

Af W. W. Jacobs. Öfvers. för HVAR 8 DAG.

VI. PENGAR VEXLAS.

»Det tjänar ingenting till att vänta längre», sade Harry Pilchard och blickade öfver briggens reling mot flodtrapporna vid Towern. »Antingen väntar han på pängarna eller också håller han på att göra af med dem. Hvem går med i land?»

»Låt honom få fem minuter till, Harry», sade en annan sjöman i öfvertalande ton, »det vore ovanligt hårdt för honom om han komme ombord och sedan måste skaffa sig en annan skutas besättning att hjälpa till att fästa upp dem.»

»Hårdt för oss också», sade kocken uppriktigt. »Där är han!»

Den andre tittade upp och fick se en person vinka åt dem från trappan. »Han vill ha en båt», sade han och gick akterut.

»Nej, det vill han inte, Steve», gnällde pojken. »Han vinkar att ni inte behöfver ro ut. Han kommer i färgkarlens båt.»

»Hå, samma gamla historia», sade den gamle sjömannen i docerande ton. »En pojke får en smula pängar och börjar genast att förstöra dem. Där ä' tre pence bortkastade, rent kastade i sjön. Se på honom, bara se på honom!»

»Han har fått pengarna all right», sade kocken, »det är det inte något tvifvel om. Han är dubbelt så stor som i morse.»

Besättningen lutade sig öfver relingen när båten nalkades och passageraren, som suttit tillbakalutad i aktern med en mäktig viktig min, steg långsamt upp och kände i sin byxficka.

»Där är sex pence för dig, min gosse», sade han vråktigt. »Bry er inte om växeln.»

»All right, gamla hängsla», sade färgkarlen i demonstrativ kamratton. »Upp med er!»

Tre par händer hjälpte passageraren ombord och pojken började springa omkring honom och kraftigt slå honom på benen.

»Hvad är det med dig?» frågade mr Samuel Dodds och rök på honom.

»Jag bara borstar af er, Sam», sade pojken ödmjukt.

»Du fick pängarna ordentligt, förmodar jag, Sammy?» sade Steve Martin.

Mr Dodds nickade och slog sig på bröstfickan.

»Ja», svarade han nedlåtande. »Jag har varit tillsammans med min jurist nästan hela eftermiddagen. Det var en präktig karl.»

»Hur mycket är det, Sam?» frågade Pilchard ifrigt.

»Ett hundrade och sjuttiofyra pund sterling, sjutton shillings och tio pence», sade arfvingen och observerade med mycken förnöjelse verkan af tillkännagifvandet.

»Säg om det», bad Pilchard häpet och vördnadsfullt.

Mr Dodds gjorde honom till viljes med ett lyckligt skratt. »Om ni kommer med allihop ner i skansen», fortsatte han, »så har jag en bundt cigarrer och en droppe konfonium i fickan.»

»Låt oss få titta på pengarna, Sam», sade Pilchard sedan man tändt cigarrerna.

»Åh, ja, låt oss få titta på dem», sade Steve.

Mr Dodds skrattade igen och drog upp en liten påse ur fickan, torkade af bordet med sin stora hand och bredde ut en bundt sedlar samt en liten hög guld och silfver. Det var en imponerande syn, och kocken andades så häftigt att en sedel flög ner på golvet. Tre män doko ned för att taga upp den, under det att Sam, för första gången medveten om rikedomens förpliktelser, ängsligt bevakade återstoden af sitt kapital.

»Här är lite åt dig att köpa snask för, min gosse», sade han och återfick sitt goda lynne när den bortblåsta sedeln åter var på sin plats.

Han räckte pojken ett litet mynt och åsåg med ett nedlåtande leende de glädjetrynningar som följde från dennes sida. Han gjorde vilda språng af glädje och gick sedan fram till ljuset och bet i myntet.

»Hur mycket är det?» sporde Steve undrande. »Du strör pengar omkring dig, Sam.»

»Bara sex pence», sade Sam och skrattade. »Jag förmodar att om det varit en shilling skulle han ha mist förnuftet.»

»Det är inte sex pence», sade pojken förnärmat. »Det är en half sovereign.»

»En half hvad för slag?» utbrast mr Dodds med ett plötsligt förändrat sätt.

»En half sovereign», upprepade pojken med nervös hastighet. »Och tack så mycket, Sam, för er frikostighet. Om alla vore som ni så skulle det vara mycket trefligare på allt sätt att leva här i världen», tillade den ungdomlige filosofen,

Mr Dodds ansikte under detta varma beröm var ett verkligt studium och öfverfors af de mäst stridiga känsloutryck. »Well», sade han till slut, »förstör den inte», och därpå skyndade han sig att stufva ner sin återstående förmögenhet i påsen.

»Hvad skall du göra med allt det där, Sam?» frågade Harry.

»Jag har inte bestämt mig ännu», svarade Dodds fundersamt. »Jag har möjligen tänkt på en fastighet.»

»Jag menar inte så», sade den andre. »Jag menar: hvad skall du göra med pängarna nu, hur tänker du förvara dem?»

»Hur? Ha dem i fickan förstås.»

»Hm, om jag vore som ni», sade Harry med eftertryck, »så skulle jag be skepparen taga vård om dem så länge. Du vet hurudan du är när du fått lite' i dig, Sam.»

»Hvad menar du?» frågade mr Dodds häftigt.

»Jag menar», svarade Harry, »att du är en så frikostig natur, att när du fått ett par glas, så kan du mycket väl ge bort alltihop till någon.»

»Jag vet hvad jag gör», sade mr Dodds med öfvertygelse. »Jag tänker inte förtära något så länge jag bär dem på mig. Jag går bara bort ett slag till »Tjurhufvudet», men själf tänker jag inte dricka något vidare. Men hvem som helst som vill ha någonting på min bekostnad är välkommen.»

Ett smickrande mummel, hvilket var musik för mr Dodds öron, ljöd från hans kamrater när de gingo upp på däck och halade båten längs skutan.

Pojken var den förste som kom ner i den. Han drog ostentativt upp en näsduk ur fickan och torkade af ett säte åt mr Dodds.

*

De återvände till briggen klockan elfva, mr Dodds slumrande fridfullt i aktern af båten, på hvar sin sida stödd af Steve och pojken.

Hans sömn var så djup, att han inte ville bli väckt utan hissades öfver relingen med oändlig ansträngning och ingen liten risk af sina kamrater.

»Se på honom», sade Harry när de hjälpte ned honom i skansen. »Hvad skulle det ha blifvit af honom, om inte vi varit med? Hvar skulle hans pengar ha varit?»

»Han kommer att tappa dem så säkert som sex», sade Steve och betraktade honom intensivt. »Tag ett tag, så lägger vi honom i hans koj, Harry.»

Harry efterkom uppmaningen men deras åtgärd försvärades något af att för en kort stund mr Dodds' nedre extremiteter återfingo medvetandet och trotsade alla försök att stoppa in dem i kojén.

»Han kommer inte att ha pängarna länge», sade kocken och skakade på hufvudet.

»Hvad han behöfver är ett skrämnskott», sade Harry. »Hur skulle det vara att säga honom att han tappat pängarna, när han vaknar?»

»Well, låt oss taga fram dem», sade Pilchard. »Jag gömmer dem under min kudde och så låter vi honom tro att han råkat ut för ficktjufvar.»

»Sådant vill jag inte vara med om», sade Steve.

»Hvad tycker du, kock?» sporde Harry,

»Jag ser inte något ondt i det», sade kocken långsamt. »Förskräckelsen skulle kanhända göra honom godt.»

»Det skulle kunna rädda honom», sade Harry. Han lutade sig öfver den sofvande sjömannen, stack försigtigt ned fingrarna i hans bröstficka och drog ut pänningpåsen.

Han drog sig tillbaka till sin koj, lade påsen under sin kudde och låg snart i djup sömn. De andra följde hans exempel, Steve släckte lampan och hela skansen gaf sig åt Morfevs.

Vid femtiden vaknade de vid mr Dodds röst. Först lät den bruten och osammanhängande, som om han talat i sömnen, men i och med att mr Dodds' hufvud klarnade blef ock rösten tydligare och med ett kraftigt språk som kom från hjärtat öfveröste han någon eller några obekanta personer med alla tänkbara skymfer. Därpå började han med af rörelse bruten stämma tilltala sig själf på det medlidsammaste.

»Håll mun, Sam», sade Harry sömnigt. »Hvarför kan du inte sofva?»

»At skogen med sofva», sade Dodds med gråten i halsen, »jag har tappat mina pängar.»

»Du drömmar», svarade Harry sorglöst.

Mr Dodds, som ännu hade någon luft kvar och några kraftord i behåll, bestod dem på Harry.

»Jag säger dig att du inte har tappat dem», sade denne. »Kommer du inte ihåg att du gaf dem till den där rödhåriga kvinnan med det lilla barnet?»

»Hvad?» sade den förbluffade mr Dodds.

»Du gaf henne dem och sa' till henne att hon skulle köpa barnet en kaka för dem», fortsatte den sanningsenlige mr Pilchard.

»Sa' till henne att köpa barnet en kaka för dem?» upprepade Dodds med dof stämma. »Sa' till henne att — —. Hvarför lät ni mig göra det?»

»Vi sa' till dig att inte göra det», sade Steve.

Mr Dodds fann språket oanvändbart att uttrycka sina tankar, hvarför han satte sig ned och slog vildt knytnäfven i bordet.

»Hvarför lät du mig göra det?» frågade han slutligen pojken. »Din lille otacksamme lymmel! Du kan ge mig tillbaka din halfva soverign, hör du?»

»Det kan jag inte», sade gossen. »Jag följde ert exempel och gaf den till det rödhåriga fruntimret att köpa en kaka till för.»

Mr Dodds kände någonting snurra i sitt hufvud och kojerna med deras leende passagerare gingo rundt för honom.

»Se så, Sam», sade Pilchard och ruskade honom, rädd att han skulle taga saken för allvarsamt, »det är *all right*, var inte dum! Jag har pängarna.»

Sam stirrade fänigt på honom.

»Jag har pängarna», upprepade sjömannen.

Mr Dodds återfick färgen.

»Hur kom du öfver dem?» frågade han,

»Jag tog dem ur din ficka i går kväll, bara för att ge dig en läxa», sade Harry strängt. »Bar dig aldrig så dumt åt igen, Sam.»

»Gif mig mina pengar», sade mr Dodds.

»Du kunde ha tappat dem, förstår du, Sam», fortsatte hans välgörare, »om jag kunde taga dem, så kunde hvem som helst ha gjort det.»

»Om du inte ger mig mina pengar —» började Sam häftigt.

»Tjenar ingenting till att försöka göra honom något godt», sade Harry till de andra och gick till sin koj. »Han kan gå och tappa dem bäst han vill.»

Han körde ned handen i sin koj och med ett häftigt utrop började han därefter att nervöst söka bland sängkläderna. Mr Dodds, som noga iakttog alla hans rörelser, såg honom taga upp hvarje särskildt föremål ur kojén och därpå sjunka tillintetgjord ned på sin kista.

»Du har tagit dem, Sam, har du inte?» flämtade han.

»Hör nu», sade mr Dodds med hotfullt lugn, »när du är färdig, så —»

»De äro borta», sade Harry förskräckt, »någon har tagit dem.»

»Hör nu Harry, ge honom hans pängar», sade Steve otåligt. »Skämt är skämt, men vi vill inte ha för mycket af det.»

»Jag har dem inte», sade Harry med darrande stämma. »Så sannt jag står här, äro de borta. Jag tog dem ur er ficka och lade dem under min kudde. Du såg det, inte sannt, Steve?»

»Jo, och jag sade till dig att inte göra det», sade Steve.

»Jag går till polisstationen och låter arresteras honom», sade mr Dodds ilsket, »det är hvad jag ämnar göra.»

»För Guds skull gör inte det, Sam!» bad Pilchard och fattade honom i rocken.

»Harry har inte gjort af med pengarna, Sam», sade Steve. »Jag såg någon taga dem från hans koj medan han låg och sof.»

»Hvarför hindrade du honom inte?» skrek Harry.

»Jag ville inte lägga mig i saken», sade Steve torrt, »men jag såg hvar han tog vägen.»

»Hvart?» skrek mr Dodds alldeles vild.

»Han gick rakt upp på däck», sade Steve långsamt, »gick akterut och därpå ned i kajutan. Kaptenen vaknade och jag hörde honom säga något till honom.»

»Säga något till honom?» upprepade den bortkomne Dodds. »Hvad var det?»

»Ja, jag vill knappt upprepa det», sade Steve tvekande.

»Hvad var det?» tjöt mr Dodds.

»Jo, jag hörde karlen säga något», sade Steve långsamt, »och sedan hörde jag kaptenens röst.»

»Hvad sa' han?» tjöt mr Dodds och gick emot honom med knutna näfvar.

»Nå ja, om du vill veta», sade Steve med en hostning, »så sa' gubben till mig: 'Bra gjordt, Steve', sa' han, 'du är den ende förståndige af hela högen. Sam är ett nöt', sa' han, 'och Harry är ännu värre och funnes inte karlar som du, Steve, så skulle lifvet inte va' värdt att lefva.' Kapten har pängarna nu, och han skall gifva hustru din dem, så fort vi komma hem!»

VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

C. W. ESPING.

G. A. PETERSSON.

EDVARD HECKSCHER.

HAKALD HEDELIN.

CARL NYLANDER.

HYLLNING. Gudsäparen C. W. Esping å Slottsbron blef på sin 70-årsdag den 21 mars föremål för en anslående hyllning. Han uppvaktades nämligen då af kyrko- och skolrådet, kommunalnämnden, lärarekåren samt medlemmar af friförsamlingen och blåsansföreningen. I hjärtliga tal fick den främläande kommunalmanen och aktade medborgaren mottaga lyckönskningar och tack för hvad han verkade.

En ung mycket lofvande pianist, hr *Hakald Hedelin* från Göteborg, som under sista året studerat i Paris, gaf därstädes den 1 april en talrikt besökt konsert. Vår skicklige landsman — han är i sin egen fader-nestad en mycket bemärkt konstnär — tillvann sig i världsstaden stort bifall och gjorde sina lärare (Busoni i Berlin och Santiago Riera i Paris) all heder.

FÖDELSEDAGAR. 50 år fyllde den 7 april justitierådet *Gustaf Albert Petersson*. Född i Östergötland, tjänstgjorde P. efter aflagd juridisk examen i Östra Väreuds domsaga samt i Göta hofrätt, der han 1885 blef assessor. Tre år senare blef P. konstit. och 1889 ordinarie revisionssekreterare. Han blef 1892 expeditionschef i justitiedepartementet. I kongungens högsta domstol är P. en särdeles dugande och uppskattad kraft.

70 år fyllde den 10 april Industriaktiebolagets i Stockholm verkställande direktör och ordförande i styrelsen *Edvard Heckscher*. H. är en af Stockholms främste bankmän. Det kan som en esendomlighet nämnas, att fru Heckscher, född Rubenson, samma dag fyllde 60 år. Födelsedagsparet var föremål för mycken uppriktig hyllning.

Den 12 april fyllde den vida kände sjukgymnasten professor *Carl Nylander* i Göteborg 70 år. Efter att som ung militär bl. a. ha bildat och varit mycket verksam för utvecklingen af Uddevalvs frivilliga skarpskyttekår reste N. 1861 utrikes samt grundade gymnastikinstitut i Köpenhamn, Brüssel, Bremen m. fl. platser. Sedan 1895 är den ännu friske och krye äldringen bosatt i Göteborg.

DÖDSFALL. F. professorn vid Uppsala universitet, juris och fil. doktor *Isak Sven Landtmanson* afled den 8 april i Uppsala i en ålder af nära 72 år.

Professor Landtmanson var en ovanligt mångsidigt bildad man. Han var sålunda fullt hemma icke blott på det juridiska, utan äfven på det filosofiska, det estetiska och det skönlitterära området. Anspråkslös, villig och varm hjärtad som han var, skall hans minne länge lifva.

F. d. landshöfdingen i Västerbottens län *Axel Wästfelt*, sedan i höstas bosatt hos sin mäg i Linköping, afled därstädes den 4 april. På påskdagen skulle den vördade äldringen ha kunnat fira sin 80-årsdag.

Efter att ha först tillhört militärbanan — han blef major och chef för Västernorrlands beväring bataljon — kallades W. till höfding öfver Västerbottens län. Här öppnade sig rika fält för hans verksamhet och han nedlade äfven ett redbart och pligtroget arbete för att lära känna dessa trak-

ters intressen. År 1891 efterträdde W. på landshöfdingstolen af nuv. krigsministern *Crusebjörn*. Åren 1892—93 tillhörde W. Andra kammaren.

Seniori i Västerås stift, den mer än 85 år gamle prosten *Oskar Bohm* i Nora afled den 9 april. Med prosten Bohm bortgick en man, hvars lifselement var arbetet. Han var en duktig pedagog. Vid hans tillträde till det stora pastoratet fanns blott fem folkskolor och några byskolor; nu råger det öfver ett 40-tal. Prosten Bohm var ock en mycket älskvärd och sympatisk personlighet.

Natten till den 28 mars afled i huvudstaden häradshöfdingen i Medelpads vstra domsaga *Arvid Leonard Sjöberg* i en ålder af 56 år. Den hädagångne, som sedan år 1883 innehafte sitt ämbete, var i sin ort högt aktad som en duglig domare och sympatisk personlighet.

Den 3 april afled i Lidköping f. possessionaten *Christian Christiansen Hartmann*, 82 år gammal. Född i Jylland flyttade H. 1848 till Skåne och reste senare för hushållnings-sällskapen i mellersta Sverige som undervisare i mejeri-handlingen samt ägde och arrenderade flere af Västergårdens större mejerier. För sitt redbara och vänsäla sätt var han allmänt omtyckt och aktad.

Direktör *Gustaf Zander* afled den 4 april i Norrköping, 65 år gammal. Omgifven af maka och barn träffades han vid frukostbordet af slaganfall och sjönk död ned från stolen. Z. har tagit mycket verksam del i Norrköpings kommunala lif, men ägnade sin stora arbetsförmåga äfven åt andra områden.

Nyköpings högre allm. läroverk gjorde den 7 april en stor förlust i och med lektor *Gustaf Emil Fehr's* bortgång. F. var född i Stockholm 1867 — broder till den hädagångne pastor primarius F. utnämndes 1897 till lektor i latin och grekiska vid Nyköpings läroverk, som i honom räknade en af sina kunnigaste och mest sympatiska lärare.

På påskdagen morgon afled i Karlstad f. d. handlanden *Carl Fredrik Göthberg* nära 57 år gammal. Den aflidne, som sedan unga år varit bosatt i Karlstad, var en driftig och omtänksam affärsman, pligtrogen och — där så krättes — hjälpsam och uppoffrande. Sitt minne har G. ytterligare hugfäst genom ej obetydliga donationer inom Karlstads samhälle.

Kammarherren i k. mts hof, f. intendenten hos hertigen af Dalarna, och kassören vid statens jernvägar frih. *Wilhelm Klinckowström* afled genom olyckshändelse i sitt hem i Stockholm anandag påsk, 87 år gammal. Den aktade gamle sörjes närmast af maka och fem barn samt yngre brodern, den kände f. ledamoten i Första kammaren öfversten frih. R. Klinckowström.

Kyrkoherden i Dunkers och Lilla Malma församlingar af Strengnäs stift *Olof Gottfrid Blomberg* afled den 8 april, 62 år gammal. Kyrkoherde Blomberg var preson från Hårdemo i Nerike, utnämndes till komminister i Öja 1871 och befordrades till kyrkoherde i Dunker och Lilla Malma 1884.

S. LANDTMANSON. †

AXEL WÄSTFELT. †

OSKAR BOHM †

A. L. SJÖBERG. †

C. F. GÖTHBERG. †

W. KLINCKOWSTRÖM. †

CH. CH. HARTMANN. †

GUSTAF ZANDER. †

GUSTAF EMIL FEHR. †

O. G. BLOMBERG. †